

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně **a) K. P. a b) D. P.**, společně zastoupených Mgr. Milošem Ráboněm, advokátem se sídlem Brno, Pekařská 403/12, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 1292/25, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 8. 2024, č. j. 41 Ad 2/2024 – 65,

t a k t o :

Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

Odůvodnění:

[1] Podanou kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelky“) domáhají zrušení výroku II. v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Brně, kterým krajský soud odmítl jejich žalobu proti rozhodnutím žalované ze dne 2. 2. 2024, č. j. R-X, ze dne 5. 9. 2023, č. j. R-X, a ze dne 2. 2. 2024, č. j. R-X. Prvně zmíněným rozhodnutím ze dne 2. 2. 2024 žalovaná uložila žalobkyni a) [dále jen „stěžovatelka a)“] povinnost vrátit přeplatek na sirotčím důchodu ve výši 69 746 Kč, rozhodnutím ze dne 5. 9. 2023 žalovaná odňala žalobkyni b) [dále jen „stěžovatelka b)“] vdovský důchod a posledně uvedeným rozhodnutím ze dne 2. 2. 2024 žalovaná uložila stěžovatelce b) povinnost vrátit přeplatek na vdovském důchodu ve výši 80 380 Kč. Výrokem I. napadeného rozsudku krajský soud zrušil rozhodnutí žalované ze dne 15. 1. 2024, č. j. RN-X (dále jako „zrušené rozhodnutí“) a vrátil žalované k dalšímu řízení. Zrušeným rozhodnutím bylo rozhodnuto o námitkách stěžovatelky a) proti rozhodnutí ze dne 5. 9. 2023, č. j. R-X, kterým byl stěžovatelce a) odňat sirotčí důchod, jelikož stěžovatelka a) již nebyla podle § 52 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, nezaopatřeným dítětem, neboť přerušila studium.

[2] Blanketní kasační stížnost obsahovala také návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, k němuž stěžovatelky pouze uvedly, že zrušené rozhodnutí [o odejmutí sirotčího důchodu stěžovatelce a)] je nepravomocné. Na základě zrušeného rozhodnutí byla vydána rozhodnutí žalované o vrácení přeplatku na vdovském a sirotčím důchodu a stěžovatelce b) byl odejmut vdovský důchod. Z tohoto důvodu stěžovatelky navrhuji přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[3] Odpůrce se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v soudem stanové lhůtě nevyjádřil.

[4] Nejvyšší správní soud úvodem předesílá, že institut odkladného účinku má zcela mimořádnou povahu. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u nějž by bylo možno odkladný účinek bez dalšího očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákoným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem (toto ustanovení se užíje přiměřeně v řízení o kasační stížnosti - viz § 107 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku tedy reflektuje na jedné straně hledisko veřejného zájmu, při současném porovnání újmy stěžovatele (nebude-li odkladný účinek přiznán), s možnou újmu, která by mohla vzniknout jiným osobám (bude-li odkladný účinek přiznán), jako hledisko druhé. K přiznání odkladného účinku může tedy kasační soud přistoupit teprve poté, osvědčí-li stěžovatel, že jeho újma, jako důsledek nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti, by byla nepoměrně větší oproti případné újmě jiné osoby, bylo-li by takovému návrhu vyhověno, a současně teprve poté, co vyloučí kolizi odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem.

[6] Stěžovatelky (zastoupeny právním profesionálem) ve svém návrhu neuvedly konkrétní, závažnou a reálnou újmu, která jim měla být výkonem (či spíše právními následky) napadeného rozsudku způsobena. Pouze uvedly, že rozhodnutí uvedená ve výroku II. byla vydána na základě zrušeného rozhodnutí, aniž by však uvedly, v čem konkrétně spočívá újma vzniklá odmítnutím žaloby proti těmto rozhodnutím. Z návrhu není proto zřejmé, zda stěžovatelkám skutečně hrozí újma a o jakou újmu se v jejich případě jedná. Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že nebyla splněna první podmínka pro přiznání odkladného účinku, a to tvrdit a prokázat vznik konkrétní a závažné újmy. Nejvyšší správní soud na okraj dodává, že ke stejnému závěru dospěl také krajský soud, který usnesením ze dne 5. 4. 2024, č. j. 41 Ad 2/2024 - 24 nepřiznal žalobě stěžovatelek odkladný účinek, a to ze stejného důvodu, tedy pro neprokázání vzniku konkrétní újmy.

pokračování

[7] Jelikož nebyla splněna již první podmínka pro přiznání odkladného účinku, soud se dále nezabýval tím, zda by přiznání odkladného účinku nebylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Nejvyšší správní soud proto ze shora uvedených důvodů neshledal, že by výkon kasační stížností napadeného rozsudku krajského soudu mohl pro stěžovatelky znamenat újmu ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Proto návrh stěžovatelek na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl.

[9] Tímto rozhodnutím se nikterak nepředjímá podoba budoucího rozhodnutí ve věci samé.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 7. listopadu 2024

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu